

ජාතික ප්‍රංශ - ස්ට්‍රේන්ඩ් ටැංකිඩ් ලිමෝඩ්

මුත්‍රික ආර්ථික බාවක දේශගෙනික ව්‍යවසායවලට මුහුණුදිය හැකි පෙරය ගෙක්තිමත් කිරීම

දැන තුනක් නිස්සේ පැවතුනු ශ්‍රද්ධිනි නිවා වේගවත් සංවර්ධන මාවතකට සහ ආර්ථික පුනර්ජිවනයකට අවතින්තා වී ඇති ශ්‍රී ලංකාව මේ වන විට ඉඩිරි දැඟකය සඳහා දුම්රිය, මහාමාර්ග සහ ගුවන් ගමනා ගමන සේවා මෙන්ම නිවාස, බලශක්ති වැනි සේවා සඳහාද නව ආයෝජන සැලසුම් සකස් කර ඇත.

මෙයට සමාන්තරව, සංඛ්‍යාතික සහ නාවික වැනි ප්‍රධාන ක්රේමාත්ත සේවා ව්‍යාප්ත කිරීමට සහ නවීකරණය කිරීමට අවශ්‍ය අඩිතාලමද සකස් කර ඇත. රජයේ ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයවන “මහින්ද වින්තන නව ශ්‍රී ලංකාවක් සඳහා දැක්ම (2006 - 2016)” සහ “මහින්ද වින්තන: ඉඩිරි දැක්ම” යන ප්‍රතිපත්ති මාලාවලට අනුව, 2007 - 2016 දක්වා වූ කාලය තුළ ආයෝජනය කිරීමට අපේක්ෂිත මුළු මුදල ශ්‍රී ලංකා රුපියල් රුම් තුළ 1.4 ක් (අඡමරිකා එක්සත් ප්‍රජාත්‍යා බාල්‍ය බිජියන 12.5) පමණ වේ. මෙම ආයෝජන හරහා යටිතල පහසුකම්, ආර්ථික සහ සමාජ වර්ධනය සිදුවීමෙන් රට විශාල පෙරේලියකට බඳුන් වෙනු ඇත.

දේශගෙනු ව්‍යවසාය වලට අනුවර්තනය වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ බාරිතාවය ගෙක්තිමත් කිරීම.

දේශගෙනු ව්‍යවසාය වලට අනුවර්තනය වීම සඳහා වූ පාඨික තුමෝපායයන්:

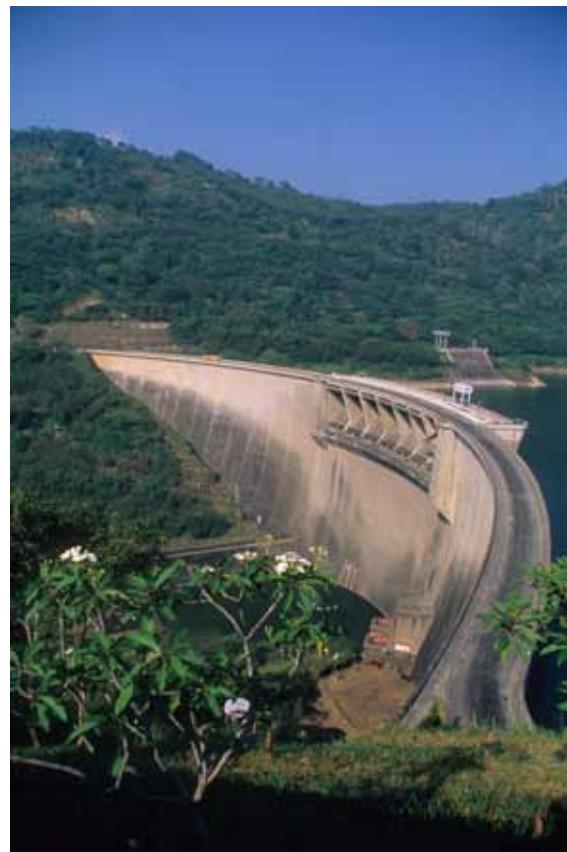
උපාය මැර්ග #4

මිනිස් ත්‍රියාකාරකම් නිසා සිදුවන මිනිතලය උතුසුම් වීමෙන්, සංවර්ධන සැලසුම් වලට අනිතකර බලපෑම් එල්ල විය හැකිය. එනිසා, මෙම ආයෝජන සුරක්ෂිත කරගැනීමට නම්, සංවර්ධන සැලසුම්කරණයේදී එවැනි දීන්නා සහ සිදුවිය හැකි බලපෑම් පිළිබඳව සැලකිලිමත් වියයුතුයි.

දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑම්

අපගේ ප්‍රධාන ආර්ථික කෙළුව දේශගුණා විපර්යාස වලට ගොඳුරුවේමට ඇති ඉඩකඩ බොහෝය. පහත සඳහන් තත්ත්වයන් මෙයට උදාහරණ වේ:

- වෛරුබඩ ප්‍රදේශවල පිහිටා ඇති අපගේ සමහර ප්‍රධාන මහාමාර්ග සහ දුම්රිය මාර්ග දැනටමත් වෛරුල බාඳුනය නිසා අවබ්‍රූහමට ලක්වේ. මුහුද ජල මට්ටම ඉහළ යාම, තුනාවු රුල පහර සහ වෛරුල බාඳුනය දිගටම සිදුවුවහාන් එවතින් ආර්ථික පිළිනාල භාණියට හෝ විනාශයට පත්විය හැකිය.
- වහන්පිටීන්ගෙන් පොහොසත් වනාන්තරත්, අලංකාර වෛරුල නිර්යත්, අපගේ ප්‍රධාන සංචාරක ආකර්ෂණායන් වේ. දේශගුණා විපර්යාස මේවා සියල්ලවම බලපෑම් කිරීම තුවින් අපගේ අනාගත සංචාරක ආදායම වලට බලවත් පහරක් එල්ල කරනු ඇත.
- අප රටේ ඇතැම් ප්‍රදේශවල ජනතාව සෑම වසරකදීම ගැවතුරු සහ නායුකාමේ උවදුරු වලට මුහුණාදේ. දේශගුණා විපර්යාස නිසා මෙම ආපදාවල ප්‍රවත්තනාවය සහ සිදුවන භාණිය වැස්වනු ඇති අතර, එමගින් යටිතල පහසුකම් වලට සහ ආර්ථිකයට දැකි පිඩියක් ගෙනයෙනු ඇත.

ඡායාරූපය - සුදුමියේ ටයෝය ලියෙන වෛරුකි

ඡායාරූපය - සුදුමියේ ටයෝය ලියෙන වෛරුකි

සංචාරක, ප්‍රවාහන සහ වාහිනී කාලීන මාන්‍ය වැනි මූලික ආර්ථික ධාවකා දේශගුණ විපර්යාසවල බලපෑමට මුහුණු දිය හැකි ලෙස සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ ප්‍රවේශයක් අවශ්‍ය වෙයි. දේශගුණ විපර්යාස වලට අනුවර්තනය වීම සඳහා ඩු කුමෝට්පාය සැකසීමෙන් විවිධ පාර්ශවකරුවන්ගේ තොරතුරු විමයන ලදී මෙහිදී ප්‍රමුඛත්වය ලබා දිය යුතු ගැටළු සහ ප්‍රතිචාර හඳුනාගේ අතර ඒවා මූලික තේමාවන් 4 ක් යටතේ වර්ග කරන ලදී.

යටිතල පහසුකම් වලට දේශගුණ විපර්යාස නිසා සිදුවන බලපෑම අවම කිරීම

මහාමාර්ග, දුම්රිය මාර්ග, ජලාපවහන පද්ධති සහ අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් ගොඩනගා ඇත්තේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ අවධාරණයකින් තොරවය. මෙය ඇතැම් විට වැදගත් නොවුවද, සමහර අවස්ථා වලදී තීරණාත්මකය. උදාහරණ ලෙස මුහුද ජල මෙටිම ඉහළ යාමත් සමග වෙරළ කළුපයේ ඉදිකර ඇති ඇතැම් මහාමාර්ග සහ දුම්රිය මාර්ග ජලයෙන් යටවනු ඇත. එමනිසා අප පුරුමයෙන්ම වඩාත්ම භානිවය හැකි ජාතික මෙටිම් යටිතල පහසුකම් පිළිබඳ සම්භාෂණයක් සිදුකොට ඒවායේ වට්හාකම තක්සේරු කළයුතුයි. අනුතුරුව, ඒවා දේශගුණ විපර්යාස වලට ඔරෝත්තු දිය හැකි ආකාරයට වැඩි දියුතු කිරීම සඳහා තීරණ ගත යුතුව ඇත. ඇතැම් ඒවා දියුතු කළ හැකි අතර සමහර ඒවා සම්පූර්ණයෙන්ම නැවත ස්ථානගත කළ යුතුවේ. දැනට භාවිතයේ ඇති ඇතැම් නාජ්‍යතික කුම්වෙද බැහැර කිරීමට සිදුවිය හැකිය. උදාහරණ ලෙස වැඩිවන උණ්ඩත්වයේ සමග මහාමාර්ග තැනීමට යොදාගැනීන තාර තවදුරටත් යෝගී නොවනු ඇත.

වැවිලි කෙළඹයට දේශගුණ විපර්යාස මගින් සිදුවිය හැකි බලපෑම අවම කිරීම

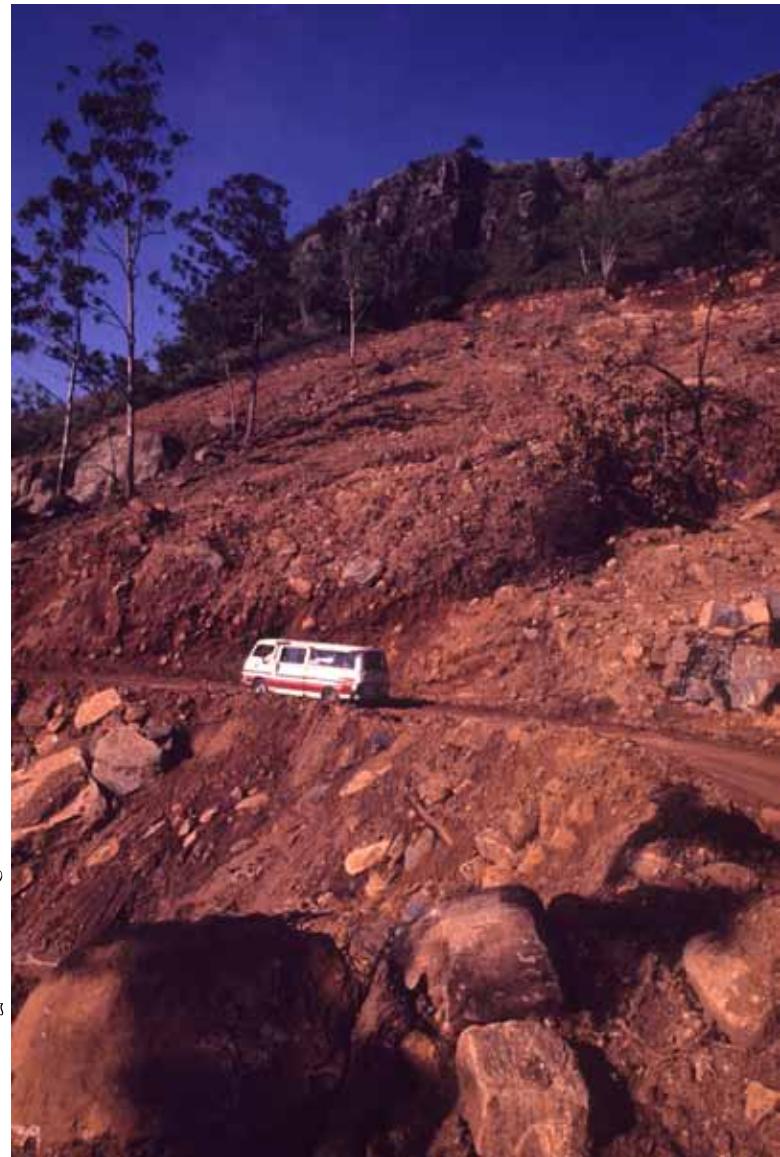
හි ලකාවේ විදේශ විනිමයට තවමත් ඉතා ඉහළ දායකත්වයක් සපයන තේ, පොල් සහ රඛ්‍ය වැනි ප්‍රධාන වැවිලි හෝගවලට දේශගුණික විපර්යාස මගින් සිදුවිය හැකි බලපෑම් පිළිබඳව පර්යේෂකයින් තවමත් අධ්‍යයන සිදුකරම්නේ සිටියි. ඇතැම් වැවිලි ක්රේමාන්තකරුවන් මෙම අවවාහන තවමත් හඳුනාගෙන භැති අතර සිදුවිය හැකි බලපෑමන් මෙම ක්රේමාන්ත ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා කුමත් අනුවර්තන සඟලුමක් සකස්කොට නොමැත. දේශගුණික විපර්යාස අනිතකර තර්ජන මෙන්ම හිතකර අවස්ථා ද ලබාදෙන නිසා අපට නිවැරදි මාවත පෙන්වීමේ සඳහා අදාළ පර්යේෂණ බෙහෙවින් වැදගත් වනු ඇත.

දේශගුණ විපර්යාස වල බලපෑමට මුහුණුදීම සඳහා මූලික ක්රේමාන්ත කෙළඹ වැනි සහය වීම

ඡැංගෙල මුහුණාදෙන අනියෝග වලට පිළිතුරු යොයන
ඒක පුද්ගල ක්රේමාන්තකරුවන් සහ ව්‍යවසායකයින්ට,
කුම්කව මතුවන තර්ජන හෝ අවස්ථා පිළිබඳ දීර්සකාලීන
දක්මක නියුතීමට කාලය නොමැත. මෙය ජාතික
සංලුම්කරුවන්ට, ක්රේමාන්ත නියාමනය කරන්නන්ට,
බංකුකරුවන්ට සහ ආයෝජකයන්ටද එකයේ බලපාන
නත්ත්වයයි. දේශගුණ විපර්යාස වල බලපෑම් සාම්පූද්‍යක
ව්‍යාපාර කිරීම් පිළිවෙන් වෙනස් කිරීමට බලකර සිටින
අතර වඩාත් පුළුල් ඔධ්‍යගත සහ දීර්සකාලීන දැක්මක්
සඳහා අනවනයි. විශාල ක්රේමාන්ත වලට අයත් තාජ්‍යතික
දැනුම සහිත කළමනාකරුවන් සහ ක්රේමාන්ත ජාල
සමග මෙවැම සාකච්ඡා ආරම්භ කිරීමෙන් අනෙක් විවිධ
සේවකයන් නියෝජනය කරන කොටස්ද ආවර්ත්තය වන පරිදි
සාකච්ඡා ව්‍යාප්ත කළ හැකිවේ.

දේශගුණ විපර්යාස වලට ගොදුරුවේමට ඇති ඉඩකිඩි පිළිබඳ ප්‍රධාන ආර්ථික කෙළඹ දැනුවත් කිරීම

ප්‍රධාන ආර්ථික කෙළඹ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ එතරම් දැනුවත් වී නොමැත. එමනිසා දේශගුණික විපර්යාස වලට ගොදුරුවේමට ඇති ඉඩකිඩි, විකල්ප අනුවර්තන
සහ පිටිවාය පිළිබඳ දැනුවත් වීමට ඉඩ සලසා දියුතුව
ඇත. දේශගුණ විපර්යාසවල අවවාහන ආර්ථික කෙළඹය
අනුගත කිරීමේදී සමඟ ප්‍රවේශයක් අවශ්‍ය වේ. නිදුසාක්
සලකා බලමු. සංචාරක හෝටල් ආයෝජකයන් පාරිසරික
බලපෑම් තක්සේරුවේ (EIA) අවංග ක්‍රිය පටිපාටි මගින්
පාරිසරික යෝගී බවට සහ අනුකූලතාවයට
මාර්ගෝපදේශනයක් බ්‍රාගතී. දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ
විමර්ශනයක් දැනට පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරුවේ
අවංග වී නොමැත. ප්‍රජාවද ඔවුන්ගේ වැනියිය සහ
ආදායම් උපයන ක්රේමාන්ත වලට දේශගුණ විපර්යාසවලින්
සිදුවන බලපෑම් පිළිබඳ දැනුවත් වී නොමැත. එවැනි
දැනුවත් වීමකට ඉඩ සලසා දිය යුතුව ඇත.

ඡාකාර්ජපාය - ස්ට්‍රේන්ඩ් ටැස්මෙන්ස් ලිමෝඩ්

අවිනිශ්චිත දේශගුණා විපර්යාස සමග පිටත් විම හැරෙන්නට වෙනත් විකල්පයක් නොපෙනේ. එම නිසා ශ්‍රී ලංකාවද දේශගුණා විපර්යාස වල බලපෑම්වලට අනුව හැඳි ගැසීම අනිවාර්යයෙන්ම සිදුකල යුතුවේ. එමගින් අප රටෙහි ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය බාධාවකින් තොරව අඛණ්ඩව සිදුකරගෙන යාමට අවස්ථාව සැලසෙනු ඇත. එවිට දුප්පත්කම අවම කිරීම, ආහාර හා ජ්ල සුරක්ෂිතභාවය සහ මහජන සෞඛ්‍යය නංවාලීම සඳහා සිදුකරන ආයෝජනයන් ආරක්ෂා කරගතහැකි වේ.

මෙම පත්‍රිකාව ආයියානු සංවර්ධන බැංකුවේ අනුග්‍රහය සහ තාක්ෂණික සහය වෙනුවෙන් වූ ADB TA 7326 SRI: දේශගුණා විපර්යාස වලට මූහුණුදීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ බිරුනාවය නංවාලීමේ ව්‍යාපෘතිය මගින් සකස් කරන ලදී.

ආයියානු සංවර්ධන බැංකුව පාරිසරික අමාත්‍යාංශය සමග කුයාත්මක කළ මෙම ව්‍යාපෘතිය තිරයාර ආර්ථික සංවර්ධනය අඛණ්ඩව සිදුකරගෙන යන අනරුදුම දේශගුණික විපර්යාස සඳහා අනුවර්තනය විමේ ජාතික කුමෝපාය සම්පාදනය කරන ලදී. එය අනුමත වූ විට එලඹුසි පරිසර කළමනාකරණයක් සහ වඩා විධීමත් ලෙස සංවිධානය කරගත් පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයු ඒකතා කරගතිමින් දේශගුණික විපර්යාස සඳහා අනුවර්තනය ලැබා කරගත හැකිවේ.

වැඩි විස්තර සඳහා සම්බන්ධ විය යුත්තේ
දේශගුණා විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය, පරිසර අමාත්‍යාංශය,
පලමු මහල, 980/4A විනුමසින පෙදෙස, පැනුල් කොට්ඨාස, ශ්‍රී ලංකාව.
දුරකථන: +94 11 2883 481 සහ +94 11 2883 368
වෙබ අඩවිය: <http://www.climatechange.lk/adaptation/>